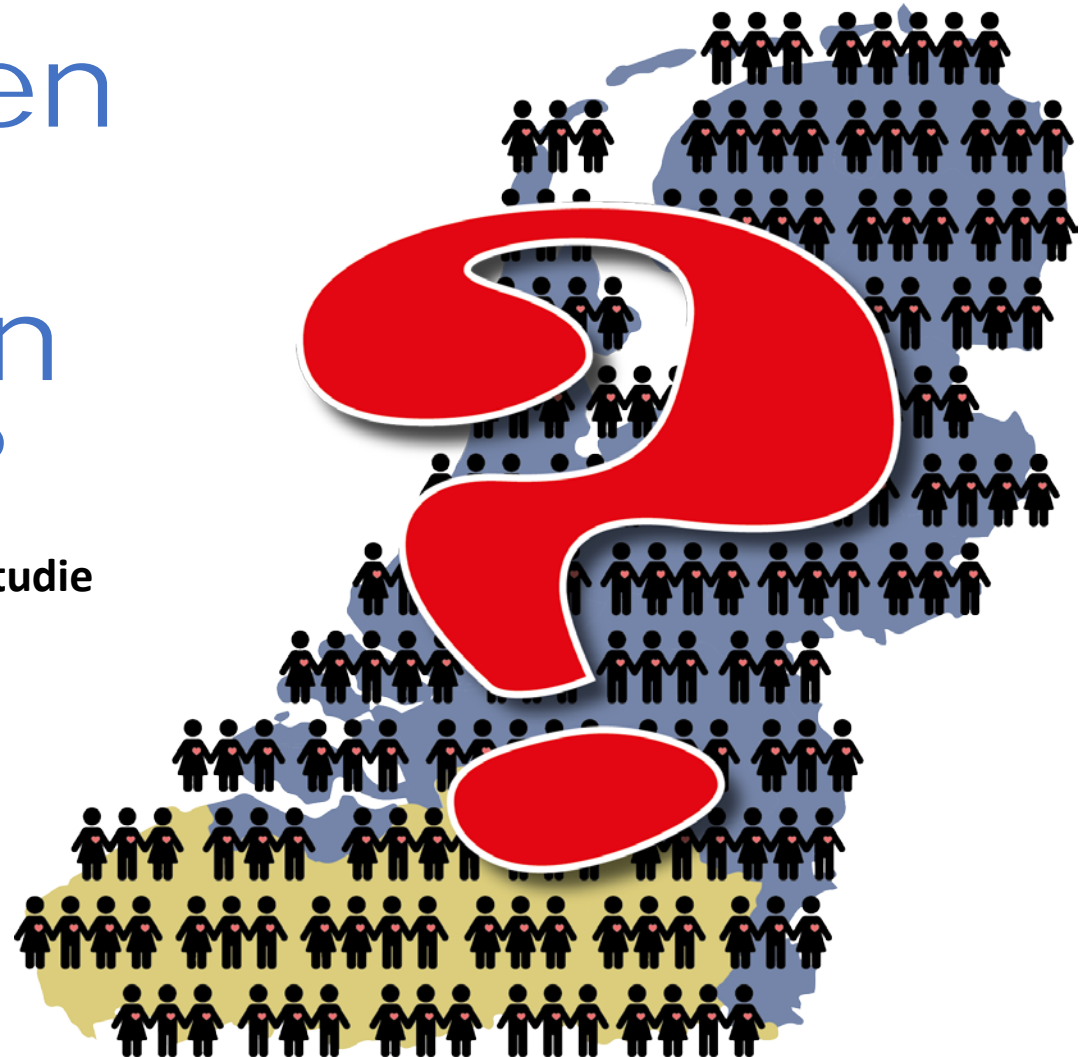

Hoeveel polyamoristen zijn er in Nederland en Vlaanderen?

schattingen op basis van een literatuurstudie

Joost Horsten
Pluk de Liefde
juli 2017

Bijgewerkte versie 13-7-2017

Samenvatting

Gegevens over consensuele nonmonogamie zijn beperkt en versnipperd. In dit rapport worden bestaande studies gecombineerd met eigen schattingen om een kwantitatieve indicatie te geven en die te vertalen naar de situatie in Nederland en Vlaanderen.

De belangrijkste resultaten zijn dat van alle volwassenen (18-65 jr) in EU en US bij benadering:

- 22% ooit een consensueel nonmonogame relatie heeft gehad
- 3,3% nu een consensueel nonmonogame relatie heeft (= 350.000 Nederlanders en 130.000 Vlamingen)
- 0,7% nu een polyamoreuze relatie heeft (= 75.000 Nederlanders en 27.000 Vlamingen)

Van alle volwassenen (18-65j) in EU en US

80%

heeft meer dan één sekspartner in zijn leven gehad

Het gemiddelde is **7** sekspartners

40% van huwelijken eindigt in een scheiding

30% is ooit vreemd gegaan

22% heeft ooit een consensueel nonmonogame relatie gehad

3,3%

(500.000 in Nederland en Vlaanderen) heeft nu een consensueel nonmonogame relatie

0,7% (100.000 in NL en V) heeft nu een polyamoreuze relatie

Vraagstelling, opzet & disclaimer

Wat is het best mogelijke antwoord, op basis van *bestaande, openbaar toegankelijk bronnen*, op de volgende vragen:

- **In hoeverre zijn Nederlanders nonmonogaam (al dan niet serieel)?**
- **Hoeveel Nederlanders hebben een consensueel nonmonogame relatie?**
- **Hoeveel Nederlanders hebben een polyamoreuze relatie?**

Voor iedere kritische factor zijn steeds twee verschillende, onafhankelijke bronnen of schattingsmethoden gebruikt.

De resultaten zijn *schattingen* en zijn niet wetenschappelijk getoets. Er kan geen onderbouwde uitspraak gedaan worden over de nauwkeurigheid.

Definities zijn niet altijd duidelijk en consequent

- **Seks:** In de studies wordt niet of nauwelijks gespecificeerd wat wel en niet onder seks verstaan wordt. Er is geen poging gedaan daarvoor te corrigeren.
- **Volwassenen:** Verschillende studies hanteren andere grenzen: ouder dan 18, tussen 18 en 65, tussen 18 en 44. Waar mogelijk is getracht daarvoor te corrigeren, maar niet in alle gevallen waren daarvoor voldoende gegevens beschikbaar
- **Consensueel nonmonogaam:** in deze studie zijn verschillende categorieën uit andere bronnen geschaard, variërend van *“romantic relationships in which all partners agree that engaging in sexual and/or romantic relationships with other people is allowed and part of their relationship arrangement”* (Rubin et al.) tot *“open or polyamorous”* (Dalia). Ook is in deze studie om pragmatische redenen gehanteerd: *“swingen en/of polyamorie”*.
- **Polyamoreus:** varieert van *“multiple relationships”* (Dalia) tot *“meerdere liefdesrelaties op een eerlijke manier”* (Polyamoriematch)

Corrigeren voor het verschil in definitie van consensueel nonmonogaam en polyamoreus was niet mogelijk. Gezien de latere treffende overeenkomst in resultaten is mogelijk het effect ervan beperkt.

A. Hoeveel sekspartners hebben we tijdens ons leven?

83% van US volwassenen 25-44jr heeft meer dan één sekspartner gehad

bron	US Department of Health and Human Services
link	https://www.cdc.gov/nchs/data/ad/ad362.pdf
vraagstelling	number of opposite sex partners over lifetime
regio	US
jaar	2002
doelgroep	Hetero/bi, 15-44 jaar
N	105590 (25-44)
opmerkingen	Resultaten 25-44 jaar zijn gebruikt

% of having opposite seks partners over lifetime

number of seks partners	gender age N	F		M		F+M		F+M
		25-44	40-44	25-44	40-44	25-44	40-44	25-44
		41887	11512	41056	11135	82943	22647	105590
0		1,7	1,4	2,8	1,9	2,2	1,6	
1		20,9	20,4	9,6	8,8	15,3	14,7	
2		10,7	10,5	7	5,4	8,9	8,0	
3 to 6		36	37,4	27,8	25,6	31,9	31,6	
7 to 14		19,4	19,1	23,7	24,2	21,5	21,6	
>15		11,4	11,2	29,2	34,2	20,2	22,5	
median (#)		3,8	3,8	6,7	8,2			
>1		77,5	78,2	87,7	89,4	82,5	83,7	82,8

- mannen iets meer dan vrouwen, homoseksuelen iets meer dan heteroseksuelen
- Meest voorkomend aantal (mediaan): vrouwen= 4, mannen=7-8

Ook 83% van UK volwassenen 25-44jr heeft meer dan één sekspartner gehad (2)

bron	NHS
link	http://content.digital.nhs.uk/catalogue/PUB03023/heal-surv-eng-2010-resp-heal-ch6-sex.pdf
vraagstelling	number of opposite sex partners over lifetime
regio	UK
jaar	2010
doelgroep	Hetero/bi, 16-69 jaar
N	4912 (25-69), 1240 (25-44)
opmerkingen	Resultaten 25-69 jaar zijn gebruikt

- 25—69jr iets lager: 77%
- Gemiddeld aantal partners gedurende het leven: 7,6
- mannen promiscuer dan vrouwen (
- Meest voorkomend aantal 25-44 (mediaan): vrouwen= 4, mannen=6

Ook 83% van UK volwassenen 25-44jr heeft meer dan één sekspartner gehad (1)

n =	V							M						
	16-24	25-34	25-44	45-54	55-69	total	total >24yr	16-24	25-34	25-44	45-54	55-69	total	total >24yr
	503	573	640	603	685	3004	2501	544	569	600	591	651	2955	2411
Never had sex with either man or woman in life time	26,2%	2,0%	1,5%	1,1%	1,2%	5,7%	1,4%	30,5%	4,2%	1,3%	0,6%	1,2%	7,10%	1,8%
Had seks with opposite seks only	68,4%	94,9%	96,8%	96,4%	98,1%	91,6%	96,6%	67,5%	94,4%	95,3%	95,9%	96,2%	90,30%	73,2%
Had seks with same seks partner	5,4%	3,2%	2,4%	2,5%	0,7%	2,7%	2,1%	2,0%	1,4%	3,4%	3,4%	2,5%	2,5%	2,7%
Had seks with same seks only	0,0%	0,0%	0,2%	0,5%	0,0%	0,1%	0,2%	0,4%	0,5%	1,4%	1,1%	0,8%	0,80%	1,0%
Had seks with both sexes	5,4%	3,2%	2,3%	2,0%	0,8%	2,6%	2,0%	1,6%	0,9%	2,1%	2,4%	1,1%	1,80%	1,6%
number of opposite seks partners - in lifetime														
0	26,0%	2,0%	2,0%	2,0%	1,0%	6,0%	1,7%	32,0%	5,0%	3,0%	2,0%	2,0%	8,00%	3,0%
1	17%	19%	17%	23%	40%	24%	25,2%	20%	12%	11%	17%	25%	17%	16,5%
2	11%	10%	11%	13%	16%	12%	12,6%	11%	10%	6%	10%	12%	10%	9,5%
3 tot 4	16%	24%	23%	27%	22%	23%	23,9%	13%	12%	16%	18%	19%	16%	16,4%
5 tot 9	18%	26%	29%	26%	14%	22%	23,5%	12%	24%	27%	25%	19%	21%	23,6%
> 10	12%	19%	19%	10%	6%	13%	13,3%	11%	38%	36%	28%	23%	27%	31,0%
	100%	100%	101%	101%	99%	100%	100%	99%	101%	99%	100%	100%	99%	100%
mean of opposite seks partners	3,8	6,4	5,7	4,4	3,4	4,7	4,9	4,2	12,2	12,1	10,1	7,7	9,3	10,4
median of opposite seks partners	2	4	4	3	2	3		1	6	6	5	4	4	
M+V							7,6							
> 1 opposite seks partners	57%	79%	82%	76%	58%	70%	73%	47%	84%	85%	81%	73%	74%	81%
M+V	52%	81%	83%	78%	65%	72%	77%							
	1047	1142	1240	1194	1336	5959	4912							

Gemiddeld hebben volwassenen 7 sekspartners gedurende hun leven, en dat vinden we een prima aantal. 3 vinden we het minimum

bron	Superdrug
link	https://onlinedoctor.superdrug.com/whats-your-number/
vraagstelling	number of sex partners over lifetime, hoeveel? Wat is acceptabel?
regio	US & EU
jaar	2010
doelgroep	Hetero/bi, 16-69 jaar
N	2180
opmerkingen	Resultaten 25-69 jaar zijn gebruikt

	US & EU gemiddeld		NL	
	V	M	totaal	totaal
aantal seksuele partners gedurende je leven?	7	6,4	6,7	6,9
wat is teveel?	15,2	14	14,5	11
wat is ideaal?	7,5	7,6	7,6	6
wat is te conservatief?	1,9	2,3	2,1	3
n =	917	1263	2180	

Aantal sekspartners komt overeen met CDC en NHS getallen, alleen wordt hier eenzelfde aantal voor mannen en vrouwen gevonden. Overrapportage door mannen wordt onderzocht en gevonden. Mogelijke (mede-)verklaring waarom andere studies grotere aantallen vinden bij mannen.

Aantal sekspartners - conclusies

- Levenslange monogamie is (allang) niet meer de norm
- Tot ons 44e levensjaar heeft 83% meer dan één sekspartner
- Minder dan 3 sekspartners beschouwen we als te conservatief
- Gemiddeld hebben we in die periode 7 sekspartners (volgens twee studies mannen meer dan vrouwen, volgens een andere niet)
- Dat vinden we ook een prima aantal
- 11 sekspartners vinden we teveel

B. Hoe trouw zijn we in relaties?

'Tot de dood ons scheidt' is allang niet meer van toepassing

- 40% van de Nederlandse huwelijken eindigt in een scheiding
- gemiddelde duur van een huwelijk tot scheiding is 14 jaar

Bron: CBS

		1980	1990	2000	2010	2015
Echtscheidingen	aantal	25735	28419	34650	32544	34232
Echtscheidingen per 1 000 inwoners		1,82	1,9	2,18	1,96	2,02
Echtscheidingen per 1 000 echtparen		7,5	8,1	9,8	9,5	10,1
Gemiddelde huwelijksduur bij echtsch.	jaar	11,9	12,7	12,9	14,4	14,8
Totaal echtscheidingspercentage	%	24	28,1	33,9	36,2	39,6
Gemiddelde leeftijd mannen		37,7	40,1	41,9	45,6	46,9
Gemiddelde leeftijd vrouwen	jaar	35,1	37,2	39	42,5	43,7

Ook binnen het huwelijk is monogamie niet vanzelfsprekend

30% van de Nederlanders is vreemdgegaan*, mannen evenveel als vrouwen
In 50% van relaties komt overspel voor**

bron	Durex	Motivacion - Henk Noort
link	http://www.data360.org/pdf/20070416064139.Global%20Sex%20Survey.pdf	http://www.vreemdgaan-overspel.nl/feiten.html Rapport opgevraagd bij onderzoeker maar niet beschikbaar
vraagstelling	Do you have experience with an extra marital affair?	
regio	wereldwijd, 41 landen	NL
jaar	2005	2004
doelgroep	volwassenen	Heteroseksuelen, 20-45 jaar
N	317.000	1700
werving	Via durex.com	
resultaat	NL: 31%, wereld: 22%	M: 25%, V 27%

* Afgerond gemiddelde van studies Durex en Motivacion (28,5%)

** gebaseerd op deze berekening:

- 28,5% van de *personen* is ooit vreemd gegaan
- Overspel komt voor *in een relatie* als minstens één van beide partners vreemd is gegaan
- de kans dat overspel in een relatie optreedt gelijk is aan $(1-(1-0,285)^2)=0,51$, afgerond 50% . In woorden: 100% minus de kans dat géén van beide partners is vreemd gegaan.

In deze berekening zijn een aantal aspecten verwaarloosd:

- drie- en meerhoeksrelaties blijven buiten beschouwing
- verondersteld wordt de kans dat één partner overspel pleegt is onafhankelijk van wat de andere partner doet
- personen geven de in onderzoeken aan of ze *ooit* zijn vreemdgegaan, niet of ze in hun *huidige* relatie zijn vreemdgegaan

Trouw in relaties- conclusies

Tot de dood ons scheidt' is allang niet meer van toepassing

- 40% van de huwelijken eindigt in een scheiding
- gemiddelde duur van een huwelijk tot scheiding is 14 jaar

Ook binnen het huwelijk is monogamie niet vanzelfsprekend

- 30% van de Nederlanders is vreemdgegaan
- mannen evenveel als vrouwen
- In 50% van relaties komt overspel voor

C. Hoe gewoon is consensuele nonmonogamie?

Consensuele nonmonogamie en polyamorie (1)

Hoeveel heeft ooit een consensueel nonmonogame relatie gehad?

bron	Hauptert, Gesselman, Moorse, Fisher, Garcia, "Prevalence of Experiences With Consensual Nonmonogamous Relationships: Findings From Two National Samples of Single Americans", Journal of Sex & Marital Therapy
link	http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0092623X.2016.1178675?scroll=top&needAccess=true
vraagstelling	engaging in CNM relationship at some point in their lifetime?
regio	US
jaar	2016
doelgroep	singles
N	8718 (two samples of 3905 and 4813)
Resultaat	21,5% (gewogen gemiddelde tussen 21,9% en 21,2%)
Opmerking / aanname	<p>Het merkwaardige is dat er aan singles iets gevraagd over relaties (die ze dus op een ander moment van hun leven gehad hebben). Het is niet vanzelfsprekend hoe dit vertaald kan worden naar de hele bevolking. Er valt twee kanten op te redeneren:</p> <ul style="list-style-type: none">• Singles hebben minder relaties dan degenen die nu al in een relatie zitten. Onder de totale bevolking zou het percentage CNM relatie <i>hoger</i> liggen• Singles hebben een vrijere levensstijl dan degenen in een relatie. . Onder de totale bevolking zou het percentage CNM relatie <i>lager</i> liggen <p>Beide redeneringen gaan scheef. We veronderstellen daarom dat dit percentage ook voor de totale bevolking geldt. Dit heeft overigens geen invloed op andere berekeningen en schattingen.</p>

Consensuele nonmonogamie en polyamorie (2a)

bron	Dalia Research
link	https://daliaresearch.com/blog-16-of-europeans-are-single-by-choice-13-are-still-looking/ + private conversation
werving	“anonymously via mobile phones, tablets, or laptops [...] both incentivized and nonincentivized”
vraagstelling	“Which of the following describes your current relationship status?” (Single, searching / Single, not searching / Monogamous relationship (one exclusive relationship) / Open relationship (one non-exclusive relationship) / Polyamorous relationship (multiple relationships) / Married / Civil union or partnership / Other) – slechts 1 antwoord was mogelijk
regio	EU
jaar	2017
doelgroep	14-65 jaar (alleen 18-65jr is gebruikt)
N	11.021
opmerkingen	<ul style="list-style-type: none"> • data gecorrigeerd naar leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, stad-platteland • marge $\pm 1,1\%$ (95% betrouwbaarheidsinterval) • Sample for the Netherlands was too small to draw accurate conclusions • De vraag zoals gesteld is nogal ongelukkig geweest. De omschrijving van ‘open’ en ‘polyamorous’ is discutabel. Ook was maar 1 antwoord mogelijk, dus een toch veel voorkomende combinaties, van bijvoorbeeld ‘polyamorous’ en ‘married’, konden niet aangegeven worden. Het commentaar van dalia: “Unfortunately, we're not experts on this topic and studies on open relationships are scarce, so we simply tried to do our best with this as we didn't have a frame of reference for wording or methodology. <p>Voor deze literatuurstudie moet we daarom een paar aannames doen over de interpretatie door respondenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consensueel nonmonogaam = open en/of polyamoreus; polyamoreus = meerdere liefdesrelaties. • Respondenten in combinaties van open/polyamoreus en married/civil union hebben “open/polyamoreus”. Dat maakt de resultaten een conservatieve/mogelijk onderschatting van het aantal mensen in een consuele nonmonogame relaties

Consensuele nonmonogamie en polyamorie (2b)

	%	n
single searching	14,3%	1574
single not searching	16,9%	1858
monogamous	16,2%	1789
open	2,5%	270
polyamorous	0,7%	78
married	36,2%	3988
civil union / partnership	9,1%	1002
other	4,2%	462

- 3,2% van Europeanen 16-65jr heeft een op dit moment een consensueel nonmonogame relatie
- Daarvan heeft 0,7% een polyamoreuze relatie

Consensuele nonmonogamie en polyamorie (3a)

bron	Rubin, Moors, Matsci, Ziegler & Conley, <i>On the Margins: Considering Diversity among Consensually Non-Monogamous Relationships</i> , Journal für Psychologie
link	https://www.journal-fuer-psychologie.de/index.php/jfp/article/view/324/355
opzet	Combinatie van twee eerdere onderzoeken van dezelfde auteurs
werving	Online via craigslist en facebook; 'both studies solicited volunteers to participate in a study about «attitudes toward relationships,” and anyone over the age of 18 was encouraged to participate. Neither of the surveys' postings targeted individuals engaged in CNM (nor any other population) to take part in this study. Additionally, we attempted to minimize selection bias by omitting that some of the surveys' questions were related to CNM in the wording of the study advertisements.'
vraagstelling	Getrapt, leidend tot: Heeft U op dit moment een CNM relatie (bijv. swingen, polyamorie, open relatie)?
regio	US
jaar	2014
doelgroep	18+
N	2395
opmerkingen	Studie richt zich vooral op het effect van geslacht, leeftijd en ras

Consensuele nonmonogamie en polyamorie (3b)

	mono	CNM	totaal	%CNM
vrouw	1564	56	2341	5,1%
man	657	64		
hetero	2014	90	2325	5,1%
les/gay	77	9		
bi	116	19		
blank	1595	78	2201	5,0%
niet-blank	497	31		
leeftijd	27,7	26,4		
totaal			2395	5,3%

- 5,3% van respondenten heeft een CNM relatie

Geen statistisch significant verschil:

- Mannen en vrouwen
- Leeftijd
- Etniciteit
- Seksuele oriëntatie

Consensuele nonmonogamie en polyamorie (3c)

Hoeveel van deze 5,3% CNM relaties zijn polyamoreus?

- Geen ander onderzoek beschikbaar
- Schatting op basis van participatie in Nederlandstalige dating sites

polyamoriematch.nl*

	Nederland	Vlaanderen	N+V
vrouwen	730	70	800
mannen	2610	270	2880
mannen -15% vreemdgangers	2219	230	2449
totaal - 15% vreemdgangers	2949	300	3249
totaal - indien MV gelijk	1460	140	1600

Correctie voor vreemdgangers:

Mannen zijn sterk in de meerderheid. Onder hen blijken in de praktijk nogal wat vreemdgangers zijn. Twee alternatieve correcties : 1) 15% is vreemdganger (eigen waarneming) 2) aantal PA mannen is even groot als aantal PA vrouwen (komt overeen met deelname aan PdL activiteiten)

SDC.com**

stellen 18-30yr	265
stellen 31-40yr	1133
stellen 41-50yr	2597
stellen 51-60yr	973
stellen 61-85yr	456
totaal stellen	5424
totaal personen	10848

Straal < 300 km van Amersfoort, nederlands sprekend, gevalideerde profielen, leeftijd=leeftijd vrouw

*Enige specifieke polyamorie dating site in NL en Vlaanderen

** Grootste swingers dating site in NL en Vlaanderen

Consensuele nonmonogamie en polyamorie (3d)

Schatting: 0,5 tot 0,8% van de bevolking heeft een polyamoreuze relatie

	poly -15% vreemdgaan	poly -MV gelijk
% van polyamoristen dat ook swingt:	25%	
# datende swingers	10848	
# datende swingers & niet-polyamoristen	10036	10448
# datende polyamoristen	3249	1600
% polyamoristen onder CNM	24%	13%
% CNM onder volwassen in relaties (Rubin)	5,3%	
% volwassen in relatie (van Dalia)	64,7%	
% CNM onder alle volwassen (Rubin)	3,4%	
% polyamoristen onder alle volwassen	0,8%	0,5%
aantal Nederlanders 18-65jr (2016)	10477231	
aantal Nederlanders 18-65jr in CNM relatie	359108	
aantal Nederlanders 18-65jr in PA relatie	87826	47690
aantal Vlamingen 18-65jr (2008)	3908103	
aantal Vlamingen 18-65jr in CNM relatie	133951	
aantal Vlamingen 18-65jr in PA relatie	32760	17789

Aannamen:

- De populatie in consensueel nonmonogamisten bestaat in hoofdzaak uit swingers en polyamoristen
- US percentages zijn ook van toepassing op Nederland en Vlaanderen
- De percentages ingeschrevenen op een dating site in beide groepen is gelijk
- In de praktijk zijn er polyamoristen die polyamorie combineren met swingen, schatting 25%

Observatie: Zowel percentage in CNM als in PA relaties komt in beide benaderingen erg overeen, ondanks de verschillende benaderingen,

Consensuele nonmonogamie en polyamorie (4)

Erg veel geciteerd wordt het artikel *“How Many Polyamorists Are There in the US?”* van Elisabeth Sheff. Zij refereert aan een persoonlijke communicatie met de Australische onderzoeker Kelly Cookson, die onderzoek deed aan bisexualiteit en polyamorie. We hebben deze bij Cookson opgevraagd maar (nog) niet ontvangen. Details blijven daarom onbekend en de definities van de twee groepen is onduidelijk. Wanneer we veronderstellen dat **“allow satellite lovers”** vergelijkbaar is met **consensueel nonmonogaam**, dan is het mogelijk redelijk, gezien het onderwerp van het artikel, te veronderstellen dat met **“actually trying sexual non-monogamy”** **“polyamorous”** bedoeld wordt. In dat geval komen de resultaten hieronder goed overeen met de voorgaande resultaten. Deze resultaten moet echter met nog meer voorzichtigheid behandeld worden dan de voorgaande.

	mIn US			% of US population > 18
	min	max	avg	
actually trying sexual non-monogamy	1,2	2,4	1,8	0,7%
allow satellite lovers (include poly couples, swinging couples, gay male couples, and other sexually non-monogamous couples			9,8	4,0%

Consensueel nonmonogame relaties - conclusies

Wetenschappelijk gefundeerd onderzoek is slechts deels beschikbaar; additionele schattingen en aannames zijn nodig

- 21,5% van US single bevolking heeft ooit in zijn leven consensueel nonmonogame relatie gehad
- 3,3% van volwassen EU & US bevolking heeft nu een consensueel nonmonogame relatie; dit komt neer op 350.000 Nederlanders en 130.000 Vlamingen
- 0,7% van volwassen EU & US bevolking heeft nu een polyamoreuze relatie; dit komt neer op 75.000 Nederlanders en 27.000 Vlamingen

Samenvatting resultaten

Voor volwassenen (18-65jr) in EU en US geldt bij benadering:

- 80% heeft meer dan één sekspartner in zijn/haar leven gehad
- hebben gemiddeld 7 sekspartners in zijn/haar leven gehad
- 40% van de huwelijken eindigt in een scheiding
- gemiddelde duur van een huwelijk is 15 jaar
- 30% is ooit vreemdgegaan
- 22% heeft ooit een consensueel nonmonogame relatie gehad
- 3,3% heeft nu een consensueel nonmonogame relatie (= 500.000 in Nederland en Vlaanderen)
- 0,7% heeft nu een polyamoreuze relatie (= 100.000 in Nederland en Vlaanderen)

Kritische beschouwing - betrouwbaarheid

- De aanpak van deze literatuurstudie is een pragmatische geweest: *wat is de beste mogelijke schatting op basis van beschikbare gegevens?*
- De onderliggende studies vertonen tekortkomingen of onduidelijkheden. Ook hebben we een aantal aannames moeten doen. De resultaten zijn daarom slechts indicatief en er valt geen onderbouwde uitspraak over de onzekerheidsmarge van de resultaten te geven. Op grond van heuristische paramatervariatie en veldobservatie schatten wie die maximaal een factor 2, dwz dat het percentage van 0,7% polyamoristen ergens tussen 0,4% en 1,4% zou moeten liggen.

Een aantal factoren die de schatting van de polyamorie prevalentie zouden kunnen beïnvloeden:

- De selectiemethode van respondenten in de verschillende studies zou een oververtegenwoordiging polyamoristen kunnen hebben omdat bij hen de bereidheid om deel te nemen aan een studie over relaties en seksualiteit. Effect: de werkelijkheid is **lager** dan 0,7%
- De vraagstelling Dalia studie laat toe dat polyamoristen ipv polyamorie 'single' 'married' of 'civile partnership' ingevuld hebben. Effect: de werkelijkheid is **hoger**

We hebben vaak US gegevens gebruikt en verondersteld dat die ook gelden voor Nederlanders en Vlamingen. Echter:

- De US kent een veel groter deel conservatieve christenen dat afwijzend staat tegenover alternatieve relatievormen. Effect: de werkelijkheid in Nederland en Vlaanderen is **hoger**
- In een klein deel van conservatieve christenen beoefent (illegaal) juist nog steeds polygamie, iets dat in Nederland en Vlaanderen vermoedelijk nauwelijks voor komt. Effect: de werkelijkheid is **lager**
- Het progressieve gedeelte (stedelijke gebieden aan oost- en vooral westkust) van US kent een langere traditie van (publiciteit rond) polyamorie en in daarmee mogelijk een grotere acceptatie. Effect: de werkelijkheid is **lager**

Over Pluk de Liefde

Stichting Pluk de Liefde draagt bij aan de kennis- en cultuurvorming rond polyamorie en ander vormen van open, eerlijke relaties in Nederland en Vlaanderen.

Pluk de Liefde verspreidt informatie via haar online magazine plukdeliefde.nl, nieuwsbrief [Polyzine](#) , [Facebookpagina](#) en publicaties zoals deze.

Daarnaast organiseert Pluk de Liefde activiteiten om gelijkgestemden bij elkaar te brengen, zoals informele polyborrels, gespreksbijeenkomsten en een (half)jaarlijks feest.

Contact

Website: plukdeliefde.nl

Mail: info@plukdeliefde.nl

Facebook: www.facebook.com/plukdeliefde/

